Enw'r Ymgeisydd	Rhif y Ganolfan	Rhif yr Ymgeisydd

CYD-BWYLLGOR ADDYSG CYMRU

Tystysgrif Gyffredinol Addysg Uwchradd

WELSH JOINT EDUCATION COMMITTEE

General Certificate of Secondary Education

178/52

TECHNOLEG GWYBODAETH A CHYFATHREBU

PAPUR 2

(Haen Sylfaenol – Graddau G i C)

A.M. DYDD MERCHER, 6 Mehefin 2007

(1 Awr)

Arholwr yn unig	
Cyfanswm y Marciau	

CYFARWYDDIADAU I YMGEISWYR

Ysgrifennwch eich enw, rhif y ganolfan a'ch rhif ymgeisydd yn y blychau ar ben y dudalen hon.

Atebwch **bob** cwestiwn.

Ysgrifennwch eich atebion yn y lleoedd gwag priodol yn y llyfryn hwn. Os nad oes gennych ddigon o le, cewch barhau â'ch ateb yng nghefn y llyfryn, gan ofalu nodi rhif y cwestiwn yn gywir.

GWYBODAETH I YMGEISWYR

Dangosir nifer y marciau mewn cromfachau ar ddiwedd pob cwestiwn neu ran o gwestiwn.

Ni roddir tystysgrif i ymgeisydd a geir yn ymddwyn yn annheg yn ystod yr arholiad.

Atebwch **bob** *cwestiwn.*

1. Ticiwch (✓) y colofnau cywir i ddangos a yw **pob** dyfais yn cael ei defnyddio ar gyfer ***Mewnbynnu*** neu ***Allbynnu***. [6]

Dyfais	*Mewnbynnu*	*Allbynnu*
Llygoden		
Monitor		
Argraffydd		
Sganiwr		
Uchelseinydd		
Camera digidol		

2. Dau wahanol fath o gof yw ***ROM*** a ***RAM*** sydd i'w cael mewn cyfrifiaduron fel yr un a ddangosir isod.

(a) (i) Am beth y mae'r llythrennau ***ROM*** yn sefyll (yn Saesneg)? [1]

....

(ii) Am beth y mae'r llythrennau ***RAM*** yn sefyll (yn Saesneg)? [1]

....

(b) (i) I beth y mae ***RAM*** yn cael ei ddefnyddio? [1]

....

(ii) Ticiwch (✓) y blwch cywir isod i ddangos pa **un** o'r gosodiadau hyn sy'n gywir. [1]

	Cywir
Defnyddir ***ROM*** i storio data pan gaiff y cyfrifiadur ei ddiffodd.	
Meddalwedd yw ***ROM***.	
Mae ***ROM*** yn colli ei ddata ar ôl diffodd y cyfrifiadur.	

(c) **Rhowch gylch am** y mesur **mwyaf** o gof a ddangosir isod. [1]

Gigabeit Megabeit Cilobeit

(ch) Enwch **ddau** fath gwahanol o ddyfeisiau storio cynorthwyol **magnetig** a ddefnyddir mewn cyfrifiaduron. [2]

(i) ....

(ii) ....

(d) Enwch **un** math o ddyfais storio gynorthwyol **optegol** a ddefnyddir mewn cyfrifiaduron. [1]

....

3. Defnyddiwch y rhestr isod i gwblhau'r brawddegau sy'n dilyn.

DMG *(OMR)* **DNG *(OCR)*** **ANIM *(MICR)***

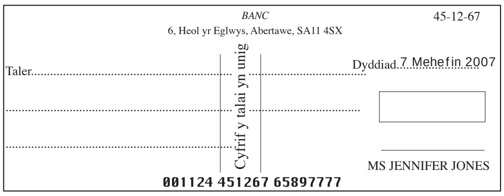

(i) Mae banciau'n gwneud defnydd mawr o .... [1]

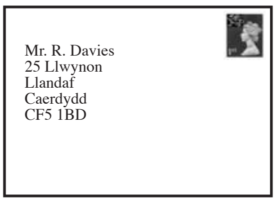

(ii) Un defnydd sy'n cael ei wneud o .... yw darllen codau post ar lythyrau. [1]

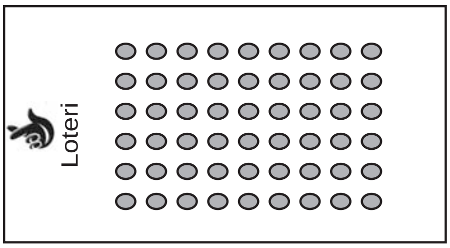

(iii) Mae'r Loteri Genedlaethol yn defnyddio .... i gipio data. [1]

Examiner only
Arholwr yn unig

4. Mae gan y *Ddeddf Gwarchod Data (DPA)* wyth egwyddor sylfaenol.

(a) Rhestrwch **dair** o'r egwyddorion hyn. [3]

(i) ....

(ii) ....

(iii) ....

(b) Rhowch **un** hawl sydd gan unigolion o ran data sy'n cael eu cadw amdanynt ar gyfrifiaduron. [1]

....

(c) Enwch **un** corff *(organisation)* sydd wedi'i eithrio o'r Ddeddf Gwarchod Data. [1]

....

5. Dau fath gwahanol o rwydwaith cyfrifiadurol yw **RAL** *(LAN)* a **RAE** *(WAN)*.

(a) (i) Ysgrifennwch am beth mae **RAL** yn sefyll.

Rhwydwaith A .... **L** ....

(ii) Ysgrifennwch am beth mae **RAE** yn sefyll.

Rhwydwaith A .... **E** .... [3]

(b) Rhowch **ddwy** fantais sydd gan rwydwaith o'i gymharu â chyfrifiaduron arunig. [2]

(i) ....

(ii) ....

(c) Rhowch **un** ffordd o atal pobl heb awdurdod rhag cyrchu'r wybodaeth ar rwydwaith. [1]

....

6. Mae gan bob cyfrifiadur *system weithredu*.

(a) Ysgrifennwch ystyr y term *system weithredu*. [1]

....

(b) Ticiwch (✓) **ddau** flwch i ddangos pa dasgau sy'n cael eu cyflawni gan system weithredu. [2]

Tasg	*Ticiwch (✓) **ddau** flwch*
Mae'n rheoli cof y cyfrifiadur.	
Mae'n rheoli disgleirdeb y monitor.	
Mae'n dweud wrth y defnyddiwr os nad oes papur yn yr argraffydd.	
Mae'n rheoli cyflymder yr argraffydd.	

(c) Cwblhewch y tabl trwy gysylltu'r mathau canlynol o system weithredu â'r tasgau sydd wedi'u rhestru yn y tabl.
Mae enghraifft wedi'i gwneud i chi. [2]

Amlfynediad **Prosesu amser real** **Swp-brosesu**

Tasg	*System Weithredu*
Rheoli robotau	**Prosesu amser real**
Llawer o drefnwyr teithiau'n cyrchu system bwcio teithiau awyren yr un pryd	
Cynhyrchu biliau nwy	

(ch) Mae gan y mwyafrif o gyfrifiaduron Ryngwyneb Defnyddiwr Graffigol (RDG) *(Graphical User Interface (GUI)).*

Rhestrwch **ddwy** o nodweddion RDG. [2]

(i) ....

(ii) ....

Trosodd.

Examiner only
Arholwr yn unig

7. Mae'r tabl isod yn dangos peth o'r wybodaeth sy'n cael ei chadw ar gyfrifiadur siop fideo.

Enw'r ffilm	*Math*	*Cyfrwng*	*Rhif Adnabod*	*Cost Rhentu (£)*
Apollo	Ffuglen wyddonol	*DVD*	3651	3.99
High Noon	Ffilm gowboi	Tâp	3742	4.99
I Robot	Ffuglen wyddonol	*DVD*	3643	3.99
Notting Hill	Rhamantus	*DVD*	4644	3.99

(a) Ysgrifennwch nifer y *meysydd* a ddangosir yn y tabl uchod. [1]

....

(b) Ysgrifennwch nifer y *cofnodion* a ddangosir yn y tabl uchod. [1]

....

(c) Mae'r tabl yn cynnwys amrywiaeth o fathau data.

(i) Rhowch y math data ar gyfer *Cost Rhentu* (£). [1]

....

(ii) Rhowch y math data ar gyfer *Math*. [1]

....

(iii) Pryd y byddai perchennog y siop fideo yn diweddaru'r tabl? Rhowch **ddwy** enghraifft. [2]

(I) ....

(II) ....

8. Pan gaiff data eu mewnbynnu i system gyfrifiadurol mae'r meddalwedd yn gwirio'r data i sicrhau eu bod yn rhesymol. Enw'r broses hon yw *dilysu*.

(a) Rhowch **ddau** fath gwahanol o wiriad dilysu. [2]

(i) ....

(ii) ....

(b) *Gwireddu* yw'r enw a roddir ar wirio bod data wedi cael eu copïo'n gywir o un cyfrwng (e.e. papur) i gyfrwng arall (e.e. disg).

Rhowch **ddau** ddull gwireddu. [2]

(i) ....

(ii) ....

(c) Pan yw pobl yn ymuno â chlwb, gofynnir iddynt roi eu dyddiad geni (diwrnod, mis, blwyddyn) mewn grid fel yr un isod.

D	**D**	**M**	**M**	**B**	**B**

Ticiwch (✓) y dyddiad a fyddai'n cael ei *dderbyn* gan y broses ddilysu.
Rhowch reswm pam y byddai'r **ddau** ddyddiad arall yn cael eu *gwrthod.* [3]

Dyddiad	*Tic (✓) neu reswm dros ei wrthod*
14 12 60	
03 Ebrill 71	
11 45 81	

9. Mae systemau cyfrifiadurol wedi'u mewnblannu *(embedded)* yn cael eu defnyddio mewn nifer mawr o ddyfeisiau.

(a) Esboniwch ystyr y term *system gyfrifiadurol wedi'i mewnblannu.* [2]

....

....

(b) Rhowch **ddwy** enghraifft o ddyfeisiau/peiriannau sy'n cynnwys systemau cyfrifiadurol wedi'u mewnblannu. [2]

(i) ....

(ii) ....

(c) Rhowch **ddwy** o fanteision defnyddio robotau yn y diwydiant cynhyrchu ceir. [2]

(i) ....

(ii) ....

10. Mae cwmni hedfan wedi defnyddio system bwcio seddau gyfrifiadurol ers blynyddoedd lawer.

(a) Rhowch **ddwy** fantais *(benefits)* i'r cwmni hedfan o ddefnyddio system bwcio seddau gyfrifiadurol. [2]

(i) ....

(ii) ....

(b) Mae Dadansoddydd Systemau wedi cael ei gyflogi gan y cwmni hedfan i ddiweddaru a gwella'r system bresennol.

Rhowch **ddwy** dasg neu weithgaredd y byddai'r Dadansoddydd Systemau'n ymgymryd â nhw ym **mhob un** o'r camau canlynol. 2 × [2]

Dadansoddi

(i) ....

(ii) ....

Dylunio

(i) ....

(ii) ....

Examiner only
Arholwr yn unig

Parhad yn unig.